

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Qu[omod]o illi historiæ siue rei gestæ co[n]uenia[n]t & uoces & sensus
mystici psalmi. cxxxvi. Super flumina Babylonis illic sedimus & fleuim[us].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

deo mereamur placere. Confortemur (inquam) & ut constantes simus, recordemur quid hic acciderit, quid uel qualiter in Babylone gestum sit. Primo ipsam rem gestam siue historiam sacram ponamus, & deinde mysterium ad consolationem nostri subscribamus.

¶ De tribus pueris victoribus in medio babilonice fornacis, quod in eis sancta trinitas auxilij sui presentiam contra caput idolatrie demonstrauerit pariter, et significauerit.

Caput .II.

Deut. 3
Historia trium
puerorum in
camino.

Abuchodonosor rex fecit statuam auream, altitudine cubitorum sexaginta, & latitudine cubitorum sex, & iussit præconis uoce clamari. Vobis dicitur populis tribus & linguis. In hora qua audieritis sonitum tubæ & fistulæ & cytharæ, & sambucæ, & psalterij, & symphoniarum, & uniuersi generis musicorum cadentes adorare statuam auream, quam constituit Nabuchodonosor rex. Si quis autem non prostratus adorauerit, eadem hora mittetur in fornacem ignis ardentis. Hoc edictum cõtemnentes, & hanc pœnam non metuentes tres pueri Sydrach, Misach, & Abdenago, missi sunt in caminum ignis, & non tetigit eos omnino ignis, neq; contristauit, nec quicquam molestiæ intulit. Tunc Nabuchodonosor rex obstupuit, & ait optimatibus suis. Nonne tres uiros misimus medium ignis compeditos? Quibus respondens, uere rex. Ecce (inquit) ego uideo uiuos quatuor solutos, & ambulantes in medio ignis, & nihil in eis corruptis, et spēs quarti similis est filio dei. Hoc miraculum in terra apud Nabuchodonosor ualuit, ut diceret. Signa & mirabilia fecit apud me deus excelsus. Placuit ergo mihi prædicare signa eius quia magna sunt, & mirabilia eius, quia fortia, & regnum eius, regnum sempiternum; & potestas eius in generatione & generatione.

si habes
causam

Gene. 18

Negotium
trinitatis circa
Iudæos, propter
nasciturum
Christum

¶ Hæc res gesta, restat uictoriosa, nonne tam gloriosa sanctam trinitatem in istis tribus pueris prædicat, perpulchra & delectabilis est consideratio hæc. Si perpendas siue recogites, quia beata trinitati, & in istis tribus pueris carnis, & in illis tribus pueris angelis, unum idemq; negotium fuit. Quod uel quale negotium? Nimirum istud ualde magnum negotium, & cura pergrandis, ut impleretur uerbum promissionis: illic, ut nasceretur Isaac, principium seminis uel genealogiæ nascituri Christi. Hic, ut consolationem haberet in illa captiuitate Babylonis, genus Abrahæ siue Iudæa parens nascituri eiusdem Christi. Intendebat enim diabolus per impios homines delere, ut non esset, genus illud, unde nasciturum erat hoc semen, id est, Christus: sicut Abrahæ promissum & per prophetas multos iam fuerat prædictum. Idcirco & multa signa, & hoc signum maximum fecit deus excelsus in oculis illorum, qui captiuauerant illum dei populum, ut conseruati inter gentes, tandem remitterentur filij peregrinationis illuc, ubi oportebat ex eis nasci Christum, sicut iam dudum præcinebat congratulando uox prophetica, dicens: Virgo Israhel reuertere in ciuitates tuas, usquequo dolens auerteris? Generabis dominum saluatorem.

Hiere. 3j

¶ Quomodo illi historie siue rei geste conueniant & uoces & sensus mystici psalomi centesimi trigesimali sexti: Super flumina Babylonis illic sedimus & fleuimus.

Caput .III.

Psal. 136
Iudei recorda
bantur Syon
propter nasci
turum in Iudea
Christum

Peræprecium est peruidere, quomodo huic historie siue rei geste conueniunt uoces psalomi supra memorati: Super flumina Babylonis illic sedimus & fleuimus, dum recordaremur Syon. Videbat namq; spiritus propheticus iam temporibus Dauid, qui psalmum illum cecinit, futuram captiuitatem illius populi in Babylonem. De quo uidelicet populo implendam expectabant sancti promissionem, scilicet Christi natiuitatem, scdm qd dixerat deus ad Abrahã, & in semine tuo benedicentur omnes gentes, & secundum qd dixerat idem deus per os Iacob. Non auferetur sceptrum de Iuda, & dux de femore eius donec ueniat qui mittendus est. Secundum hæc uerba, constabat nasciturum esse Christum ex semine Abrahæ, de tribu Iuda. Vbi? Non utiq; in Babylone, sed in Syon siue in Hierusalem, id est, in terra cuius Metropolis erat Hierusalem, scilicet in Bethleem. Et hoc ipsum spiritus Propheticus præuiderat atque prædixerat. Ait enim idem Dauid: Ecce audiuimus eam in Ephrata. Denique Ephrata ipsa est Bethleem. Post illum, uidelicet Dauid, scriptum est per alium prophetam.

Gene. 22

Gene. 49

Psal. 136

Et tu

Et tu Bethleem effrata siue terra Iuda paruulus es in milibus Iuda, ex te mihi egredietur, qui sit dominator in Israel. Medius horum Esaias ita dixit: rem eandem p̄ spiritum prospiciens. Quia de Syon exiit lex, & uerbum domini de Hierusalem. Quam iustum ergo desiderium debuit esse hominibus illius captiuitatis, filijs illis peregrinationis reuertendi in terram Iuda? Dixit ergo tam longe ante spiritus Propheticus, in persona illorum: Super flumina Babylonis illic sedimus & fleuimus, dum recordaremur Syon. Quae nam alia causa digna erat, nisi ista, quam diximus, propter quam illius terrenae Syon recordarentur? Propter quam dicebat spiritus Propheticus in persona cuiusque illorum, quibus reuertendi licentia dabatur, si oblitus tui fuero Hierusalem, obliuioni detur dextera mea, adhæreat lingua mea faucibus meis si non meminero tui, si non proposuero Hierusalem, in principio lætitiæ meae, subiungens: Memor esto domine filiorum Edom in die Hierusalem, qui dicunt, exinanite, exinanite, usque ad fundamentum in ea. Illi namque, scilicet filij Edom maxime execrabiles fuerunt, pro eo quod cum fratres secundum carnem Israelis existerent, ipsi præcipue aduersati sunt ab exitu Israel de Aegypto, & gentes cæteras aduersus eos sæpe concitauerunt & adiuerunt, & captiuitati illorum sicut & cæteris casibus insultauerunt. Cuius furoris & indignationis perseverantis usque in finem. Dicit in lamentationibus: Gaude & lætare filia Edom, quæ habitas in terra Hus, ad te quoque perueniet calix, inebriaberis atque nudaberis. Quibus nimirum in uerbis eadem iustitiæ uindicta denunciatur, quæ in uerbis istis expetebatur: Memento domine filiorum Edom, in die Hierusalem. Qui propter causam iam dictam, scilicet propter spem Christi nascituri, recordatus est illius terræ Syon, nonne etiam recordatus est cœlestis Syon? Et qui propter desiderium tantæ spei, carnis appetitus & Babylonicas contempsit delicias, ut rediret in terram illam habens reuertendi licentiam: nonne illi beatitudo hæc congruit, beatus qui tenebit & allidet paruulos suos ad petram? Non uacat singulis horum immorari, transeamus ad eum, qui magis ad nos pertinet mysticum sensum eiusdem Psalmi, uti propositum est.

¶ Quod non nobis eque magna sit, ut fuit antiquis sanctis, huiusmodi conquestionis causa, in salicibus, in medio eius suspendimus organa nostra, quomodo cantabimus canticum domini in terra aliena.

Michie, 5.
Esa. 2.

Psalm. 137.

Filij Edom iustitiam
festuere filij
Israel.
Exod. 17.
Num. 20
Amos. 1.

Thren. 4.

Sciendum in primis, quia non æque magna nobis nunc est, ut antiquis erat, huiusce conquestionis causa, ut dicamus. In salicibus in medio eius suspendimus organa nostra. Quomodo cantabimus canticum domini in terra aliena? Flendū quidem nobis est, quoniam spem habemus futuri seculi, qui filij sumus illius quæ sursum est Hierusalem, ciuitatis dei uiuentis, in qua uidetur gloria sanctæ trinitatis, secundum hoc ipsum nomen Hierusalem interpretatur enim, uisio pacis. Flendū (inquam) quia dum sumus in corpore, peregrinamur ab illa uisione, & totus mundus nobis est Babylon: sed in ipso fletu hic plus habemus gaudij & consolationis, quia quem nasciturū expectabant flentes illi, iam natus est Christus sol generis humani. ¶ Et tanta est flentium distantia, ut dicas, quia illi fleuerunt quasi in nocte: nos autem flemus quasi in die & liberius quam illi, inter ipsos fletus possumus organa nostra tangere, & canticum domini cantare, id est, os nostrum aperire & fidem sanctæ trinitatis palam prædicare. Hoc facere illis non licebat, neque enim talis prædicatio tunc portari poterat. Nam de solis dicimus filijs illius captiuitatis, horum notissimi sunt tres pueri supra memorati, quia suo numero præsentiam, & curam adesse monstrauerunt beatæ trinitatis, dum tripudiant in camino ignis ardentis, sed & de omnibus sanctis antiquioribus patriarchis, & regibus, & prophetis, quicumque cognouerunt mysterium eiusdem sanctæ trinitatis. ¶ Salices enim erant non solum homines Babyloni, siue Assyri, siue Persæ, & Mædi: uerum etiam homines Israelitici siue Iudaici generis, ita ut oporteret maxime propter eos cantationis huiusce organa suspendi, id est, gloriam sanctæ trinitatis aut reticere, aut sic loqui, ut non audiret foris: sic scribere, ut signatus liber non posset uulgo legi. Quid tandem accidit uel quid actum est, ut uacaret nobis cantare canticum domini, cantare siue clamare cum sanctis Seraphin, sanctus, sanctus, sanctus dominus deus exercituum, plena est omnis terra gloria tua, atque hic modo fidem nominis tui palam prædicare o beata trinitas? Quomodo accidit, ut ita possemus cantare canticum domini, in terra aliena.

Nobis minor est flendi causa fuit antiquis.

Danie. 5.
Salices erant etiam Iudæis.

Esa. 6.

De ma